

2005: a Kulin-emlékév

Száz évvel ezelőtt, 1905. január 28-án született Kulin György, a Magyar Csillagászati Egyesület megalapítója, a múlt század legnagyobb hatású ismeretterjesztő csillagásza – számtalan könyv, cikk szerzője, a hazai távcsőépítés legfőbb szorgalmazója. Hogy mennyi mindent alkotott még maradandót Kulin György, nagyon hosszú lenne felsorolni. A mozgalom középnemzedéke máig őrzi emlékét, az idősebbek közül pedig sokan lehetnek közvetlen munkatársai az amatőr csillagászat és az ismeretterjesztés „frontvonalában”. Hatása máig él, szeleme itt „dolgozik” a mozgalomban – mindnyájan sokat köszönhetünk neki, még a legifjabbak is, akik már nem találkozhattak ezzel a rendkívüli emberrel.

A Magyar Csillagászati Egyesület elnöksége úgy döntött, hogy 2005-ben, Kulin György születésének századik évfordulóján, a lehető legalaposabban igyekszünk bemutatni a kulini életművet. A Kulin-emlékév eseményei között első sorban említjük a január 31-i *emlékülést*, melynek a Budapesti Planetárium ad otthont – az az intézmény, amit Kulin már évtizedekkel ezelőtt megálmodott. A *távcső világa* címet viseli a Polaris Csillagvizsgáló előadás-sorozata, mellyel alapítónk legfontosabb műve előtt kívánunk tisztelni – bemutatva az amatőrök számára nélkülözhetetlen eszközt, a csillagászati távcsövet. Az iskolások számára *vetélkedőt* szervezünk, melynek legfőbb hajtómotorja a székesfehérvári Terkán Lajos Bemutató Csillagvizsgáló. A modern időknek megfelelően *honlappal* is tisztelgünk alapítónk előtt – Balaton László és Rezsabek Nándor weboldala stílszerűen január 28-ától látogatható a kulin.mcse.hu címen. A hagyományos „adathordozók” terén sem fogunk szégyent vallani. A *Meteor csillagászati évkönyv 2005.* évi kötetében olvas-

hatjuk Ponori Thewrewk Aurél – Kulin György egykori munkatársa – megemlékezését, emellett már nyomdában van *Rezsabek Nándor kötet*e, melyben az „első” MCSE 1946–49 közötti történetét dolgozza fel, és remélhetőleg hamarosan megjelenik *Sragner Márta munkája* is, Kulin György eddigi legrészletesebb bibliográfiája. Utóbbi kötetet számos érdekes, részben alig ismert visszaemlékezés, korabeli interjú, eddig nem közölt dokumentum is színesíti.

A Meteor jelen számában is közlünk Kulinnal kapcsolatos anyagokat – csak szerény terjedelemben, de úgy hisszük, hasznos lehet egy személyes hangvételű visszaemlékezés közlése épp úgy, mint Kulin György 1944-es keltezésű írása az amatőrmozgalom céljairól, és talán az sem érdektelen, hogy milyenek voltak csillagászati ismereteink kerekén száz évvel ezelőtt, 1905-ben. Képmellékletünkben több érdekes fényképet is közlünk, így pl. sokak számára érdekes lehet, milyen volt A távcső világa mára ronggyá olvasott 1941-es és 1958-as kiadásainak eredeti védőborítója.

Az év második felére is jut Kulin vonatkozású eseményekből. Ifjúsági táborunk és a Meteor 2005 Távcsöves Találkozó kiemelt témája lesz alapítónk tevékenységének bemutatása, és egy-egy kisebb találkozó is az ő tevékenységével fog – legalább részben – foglalkozni: az Űstökös Szakcsoport találkozója és a bemutató- és amatőr csillagvizsgálók idei találkozója nem fog elfeledkezni a Kulin által felfedezett égitestekről és az általa létrehozott csillagvizsgáló-hálózatról.

A legfontosabb azonban az, hogy mindezen eseményektől, kiadványoktól függetlenül is őrizzük meg Kulin György emlékét.

MIZSER ATTILA